

పార్లమెంటరీ అధికారాలు

పార్లమెంటరీ అధికారాలు

పార్లమెంటరీ అధికారాలు : పార్లమెంటరీ ప్రత్యేకాధికారం అంటే ప్రతి సభ సమిష్టిగా మరియు ప్రతి సభలోని సభ్యులు వ్యక్తిగతంగా అనుభవించే నిర్దిష్ట హక్కులు మరియు మినహాయింపులు మరియు మినహాయింపులు. పార్లమెంటరీ అధికారాల ఫీచర్లు కాన్సెప్ట్ బ్రిటిష్ రాజ్యాంగం నుండి తీసుకోబడింది. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 79 నుండి ఆర్టికల్ 122 వరకు పార్లమెంటరీ ప్రత్యేకాధికారాల గురించి మాట్లాడుతుంది. ఈ వ్యాసంలో మేము పార్లమెంటరీ అధికారాల పూర్తి వివరాలను అందిస్తున్నాము. పార్లమెంటరీ అధికారాల గురించి మరిన్ని వివరాలను తెలుసుకోవడానికి, కథనాన్ని పూర్తిగా చదవండి.

పార్లమెంటరీ అధికారాలు - చారిత్రక నేపథ్యం

- భారతదేశంలో పార్లమెంటరీ అధికారాల మూలాలు 1833లో 1833 చార్టర్ చట్టాన్ని అనుసరించి నాల్గవ సభ్యుడిని చేర్చడానికి గవర్నర్-కౌన్సిల్ జనరల్ను విస్తరించినప్పుడు గుర్తించవచ్చు. శాసన ఉపకరణం యొక్క కొత్త రూపం సృష్టించబడింది. ఇది ఒక సంస్థకు పునాదిని సృష్టించింది, ఇది కాలక్రమేణా, పూర్తి స్థాయి శాసనమండలిగా పరిణామం చెందింది.
- 1909 నాటి ఇండియన్ కౌన్సిల్స్ చట్టం శాసనసభకు పరోక్ష ఎన్నికలకు అనుమతించిన తర్వాత, అసెంబ్లీ అధికారాలపై అధికారిక వ్యతిరేకత తగ్గింది.
- 1935 భారత ప్రభుత్వ చట్టం ప్రకారం శాసనసభలో వాక్ స్వాతంత్ర్యం హామీ ఇవ్వబడింది.
- పార్లమెంటు యొక్క కొన్ని ప్రత్యేకాధికారాలు, అలాగే దాని సభ్యులు మరియు కమిటీలు ఇప్పుడు రాజ్యాంగంలో పొందుపరచబడ్డాయి మరియు కొన్ని శాసనాలు మరియు విధానాలు సభను నియంత్రిస్తాయి; ఇతరులు ఇప్పటికీ హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్ పూర్వపరాలపై ఆధారపడి ఉన్నారు.
- పార్లమెంటరీ అధికారాలతో వ్యవహరించే భారత రాజ్యాంగంలోని ప్రాథమిక కథనాలు 105 మరియు 122 కాగా, రాష్ట్ర-నిర్దిష్ట నిబంధనలు 194 మరియు 212.

పార్లమెంటరీ అధికారాలు - అధికారాల మూలం

- పార్లమెంటుకు ఆర్టికల్ 105 మరియు రాష్ట్ర శాసనసభకు ఆర్టికల్ 194
- పార్లమెంటు చట్టాలు
- ఉభయ సభల నియమాలు
- పార్లమెంటరీ సమావేశాలు

- న్యాయపరమైన వివరణలు

పార్లమెంటరీ అధికారాలు- రాజ్యాంగ నిబంధనలు

- పార్లమెంటరీ అధికారాలు (ఆర్ట్ 105 & 194) పార్లమెంట్ ఉభయ సభల సభ్యులు మరియు వారి కమిటీలు అనుభవించే ప్రత్యేక హక్కులు, మినహాయింపులు, మినహాయింపులు.
- భారత అటార్నీ జనరల్ మరియు కేంద్ర మంత్రులతో కూడిన పార్లమెంటులోని ఏదైనా కమిటీలో మాట్లాడే మరియు పాల్గొనే వ్యక్తులకు కూడా ఈ హక్కులు ఇవ్వబడతాయి. పార్లమెంటులో అంతర్భాగమైన రాష్ట్రపతి వీటిని ఆస్వాదించరు
- ఆర్టికల్ 105 (3) రాజ్యాంగం 44వ సవరణ ద్వారా సవరించబడింది మరియు ఇప్పుడు రెండు అంశాలను కలిగి ఉంది. పార్లమెంట్లోని ప్రతి సభలు, దాని సభ్యులు మరియు కమిటీల అధికారాలు, అధికారాలు మరియు మినహాయింపులు పార్లమెంటు ద్వారా కాలానుగుణంగా చట్టం ద్వారా నిర్వచించబడే విధంగా ఉంటాయి.
- అటువంటి అధికారాలు, అధికారాలు మరియు మినహాయింపులు పార్లమెంటుచే నిర్వచించబడే వరకు, 26 జనవరి 1950 నాటికి హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్ అనుభవించిన విధంగానే ఉంటాయి.
- ఆర్టికల్ 105 (3) హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్కు ప్రత్యేక సూచనను నివారించింది, అయితే పార్లమెంటు చట్టాన్ని రూపొందించే వరకు అటువంటి అధికారాలు సమర్థవంతంగా కొనసాగుతాయి.

పార్లమెంటరీ అధికారాలు

పార్లమెంటులో వాక్ స్వాతంత్ర్యం

- ఆర్టికల్ 19(2) ప్రకారం పౌరుడికి హామీ ఇవ్వబడిన వాక్ మరియు భావప్రకటనా స్వేచ్ఛ, పార్లమెంటు సభ్యునికి అందించిన వాక్ మరియు భావప్రకటనా స్వేచ్ఛకు భిన్నంగా ఉంటుంది.
- ఇది భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 105(1) ప్రకారం హామీ ఇవ్వబడింది. కానీ స్వేచ్ఛ అనేది పార్లమెంటు కార్యకలాపాలను నియంత్రించే నియమాలు మరియు ఆదేశాలకు లోబడి ఉంటుంది.

పరిమితులు: రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 118 ప్రకారం రాజ్యాంగ నిబంధనలకు అనుగుణంగా మరియు పార్లమెంటు నియమాలు మరియు విధానాలకు లోబడి వాక్ స్వేచ్ఛ ఉండాలి. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 121 ప్రకారం, పార్లమెంటు సభ్యులు సుప్రీంకోర్టు మరియు హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల ప్రవర్తనపై చర్చించకుండా పరిమితం చేయబడింది.

అరెస్ట్ నుండి విముక్తి

- సభ వాయిదా వేయడానికి 40 రోజుల ముందు మరియు తరువాత మరియు సభ సెషన్లో ఉన్నప్పుడు కూడా సభ్యులు ఏదైనా సివిల్ కేసులో అరెస్టు నుండి స్వేచ్ఛను పొందుతారు.

- ఏ సభ్యుడూ తన విధులను నిర్వర్తించడంలో ఎలాంటి ఆటంకం కలగకుండా ఉండేందుకు ఆ సభ అనుమతి లేకుండా పార్లమెంటు పరిధి నుంచి అరెస్టు చేయరాదు.
- పార్లమెంటు సభ్యులను నిర్బంధించినట్లయితే, అరెస్టుకు గల కారణాన్ని సంబంధిత అధికార యంత్రాంగం చైర్మన్ లేదా స్పీకర్ కు తెలియజేయాలి.
- కానీ సభ్యుడిని ప్రీవెంటివ్ డిటెన్షన్ యాక్ట్, ఎస్సెన్షియల్ సర్వీసెస్ మెయింటెనెన్స్ యాక్ట్ (ESMA), నేషనల్ సెక్యూరిటీ యాక్ట్ (NSA) లేదా అలాంటి ఏదైనా చట్టం కింద అతనిపై క్రిమినల్ ఆరోపణలపై ఇంటి పరిమితికి వెలుపల అరెస్టు చేయవచ్చు.

ప్రోసీడింగ్స్ ప్రచురణను నిషేధించే హక్కు

- రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 105(2) ప్రకారం, సభలోని సభ్యుని అధికారం కింద సభకు సంబంధించిన ఏవైనా నివేదికలు, చర్చలు మొదలైన వాటిని ప్రచురించడానికి ఏ వ్యక్తి బాధ్యత వహించడు.
- ప్రధానమైన మరియు జాతీయ ప్రాముఖ్యత కోసం, పార్లమెంటులో ఏమి జరుగుతుందో ప్రజలకు తెలియజేసేందుకు కార్యక్రమాలను ప్రజలకు తెలియజేయడం చాలా అవసరం.

అపరిచితులను మినహాయించే హక్కు

ఇంట్లో సభ్యులు కాని అపరిచితులను ప్రోసీడింగ్స్ నుండి మినహాయించే అధికారం మరియు హక్కు ఇంటి సభ్యులకు ఉంటుంది. సభలో స్వేచ్ఛగా మరియు నిష్పక్షపాతంగా చర్చ జరగడానికి ఈ హక్కు చాలా అవసరం.

పార్లమెంటరీ అధికారాలు- ఇప్పటికే ఉన్న సవాళ్లు

- శాసనసభ్యులు వారి ప్రత్యేకాధికారాల యొక్క ఏకైక మధ్యవర్తులు కావచ్చు, ఏది ఉల్లంఘించబడుతుందో మరియు అధికార నిబంధన ఉల్లంఘన కారణంగా ఉల్లంఘించిన సందర్భంలో తగిన ఆంక్షలు. న్యాయవ్యవస్థ యొక్క విధిని చేయడం ఫలితంగా, శాసనసభ అధికార విభజన ఆలోచనను వ్యతిరేకిస్తుంది.
- ఈ సందర్భంలో వారి కేసులో న్యాయమూర్తులుగా శాసనసభ్యుల పాత్ర సంభావ్య వివాదాల గురించి ప్రశ్నలను లేవనెత్తుతుంది మరియు న్యాయమైన విచారణకు ప్రాథమిక హక్కును ఉల్లంఘిస్తుంది.
- రాజ్యాంగంలోని నిబంధనల యొక్క అస్పష్టమైన భాష కారణంగా, అధికారాల యొక్క ఖచ్చితమైన సంఖ్య తెలియదు మరియు కొంతమంది న్యాయనిపుణుల అభిప్రాయం ప్రకారం, అపరిమితమైనది కూడా. ఫలితంగా,
- రాజకీయ నాయకులు తరచూ ఈ అధికారాలను దుర్వినియోగం చేస్తూ విమర్శలను అణిచివేసేందుకు, భావప్రకటనా స్వేచ్ఛను ఉల్లంఘిస్తున్నారు.

పార్లమెంటరీ అధికారాలు- తీసుకోవాల్సిన చర్యలు

- పార్లమెంటు సభావుగా సాగేందుకు సభ్యులకు పార్లమెంటరీ అధికారాలను అందజేస్తారు. కానీ ఈ హక్కులు ఎల్లప్పుడూ ప్రాథమిక హక్కులకు అనుగుణంగా ఉండాలి ఎందుకంటే వారు మన ప్రతినిధులు మరియు మన సంక్షేమం కోసం పని చేస్తారు.
- ప్రత్యేకాధికారాలు ప్రాథమిక హక్కులకు అనుగుణంగా లేకపోతే, పౌరుల హక్కుల పరిరక్షణకు ప్రజాస్వామ్యం యొక్క సారాంశం పోతుంది.
- రాజ్యాంగం ద్వారా హామీ ఇవ్వబడిన ఇతర హక్కులను ఉల్లంఘించకుండా ఉండటం పార్లమెంటు విధి. సభ్యులు కూడా తమ అధికారాలను తెలివిగా ఉపయోగించుకోవాలి మరియు వాటిని దుర్వినియోగం చేయకూడదు.

పార్లమెంటరీ ప్రత్యేకాధికారాల ప్రాముఖ్యత

- ఇది శాసనసభ్యులు చేసే కార్యకలాపాల యొక్క సమర్థతను మరియు వారి స్వతంత్రతను నిర్ధారించడంలో సహాయం చేస్తుంది, అనవసరమైన విమర్శల నుండి వారిని కాపాడుతుంది.
- పార్లమెంటు ఉభయ సభలు మరియు వాటి సభ్యులు సమర్థవంతంగా పనిచేయడానికి బయటి పార్టీ లేదా వ్యక్తి జోక్యం లేకుండా అంతర్గత స్వాతంత్ర్యం ఉండాలి మరియు సభలు వారి సమస్యలను ఎలా పరిష్కరించాలో చట్టబద్ధమైన అధికారులు జోక్యం చేసుకోవలసిన అవసరం లేదు.
- పార్లమెంటరీయన్లను చట్టానికి అతీతంగా పెంచే ఉద్దేశ్యం లేకుండా ప్రత్యేక హక్కును ఇవ్వడం, వారి బాధ్యతలను విజయవంతంగా మరియు స్వతంత్రంగా నిర్వహించేందుకు, బయటి వ్యక్తులను మినహాయించడానికి ఉద్దేశించబడింది.

తెలుగు